

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/686/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

176/2014. (VII. 10.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. szeptember 23-án előterjesztett panaszát a 2014. július 10-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a C.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedés nem történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2013. szeptember 23-án, a Testület elektronikus panaszbejelentő formanyomtatványát kitöltve adta elő sérelmeit.

A beadványban kifejtettek szerint a panaszos 2013. szeptember 23-án Sz. város felől a főúton közlekedett gépjárművével, amikor arra lett figyelmes, hogy kocsisor várakozik az úton. A panaszos azt hitte, baleset történt, ő volt a sorban kb. a 10. gépjármű vezetője. Az utat két rendőr zárta le, akik egy szolgálati gépjárműből szálltak ki. Ekkor ért oda néhány kerékpáros a kereszteződéshez, majd hol tömegesen, hol szállingózva jött kb. 20 percen keresztül közel 200 kerékpáros.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos véleménye szerint a közlekedés zavartalanságának biztosítása érdekében az alsórendű útról érkező kerékpárosoknak A. város felől, be kellett volna várni egymást (rendőri segítséggel) és rövid időre lezárni a főút forgalmát. A várakoztatásnak és a reggeli nagy forgalomnak köszönhetően ekkorra már mindkét irányban 2-2 km kocsisor torlódott össze. Az ésszerűtlen kerékpár-közlekedés miatt az autósok türelmetlenné váltak. Az útzár feloldása után a panaszos is a kerékpárosok után kellett, hogy menjen, Ú. község felé, mintegy 20-25 másik autóval egyetemben. A panaszos ekkor előzésbe kezdett, mert az út egyenes és jól belátható. A sor végén haladó rendőr ekkor kihúzódott a panaszos elé és besorolásra utasította, ujjainak félreérthető mozdításával. A kísérő kocsisorból az autósok több alkalommal, dudaszóval jelezték nemtetszésüket amiatt, hogy a szakaszos kerékpáros-forgalom helyett kb. 3 km hosszan rendőr felügyeletével 3-5 sorban a közút mindkét sávjában bicikliztek a gyerekek. A panaszos véleménye szerint ezzel a közúti közlekedést indokolatlanul akadályozták.

A rendőrszolgálat egyszer csak megállt, és megállásra kényszerítette a panaszost is. A panaszos úgy véli, innentől kezdve már nem volt fontos a kerékpárosok biztonsága. Az igazoltatás során a panaszossal „zaklatási jelleggel” alkoholszondát is fújattak, és kioktatták a különböző jogszabályokra. A panaszos kérte, hogy a rendőr a jogszabályok számát és az intézkedés jogszabályi hivatkozásait rögzítse a feljelentésben, ezt azonban a rendőr visszautasította. A panaszos egyedüli hibájának azt tartja, hogy gépjárműve forgalmi engedélyét felesége a táskájában felejtette, így az nem volt nála. Ezt a panaszos a helyszínen el is ismerte. A rendőr zavaros jogszabályi hivatkozásai miatt a panaszos kérte, hadd telefonáljon jogász ismerősének. Ezt a rendőr megtagadta, és közölte, hogy ha a panaszos a telefonjához nyúl, megbilincseli. A panaszos telefonja a gépjárműben volt. A rendőr odakiabált társának, hogy a panaszos ellenáll, ezért kényszerítő eszközt használ vele szemben. A panaszos továbbra is egy helyben állt, nem mozdult, ezért végül a rendőr elállt a bilincseléstől. A panaszos „a feljelentést” aláírta, de nem ismerte el az abban foglaltakat, mert a rendőr nem engedte, hogy elolvassa és nem tájékoztatta az elkövetett szabálysértés tényéről. A panaszos utalt rá, hogy az intézkedés során élettársával telefonja gyári kihangosítóján beszélt.

A panaszos beadványa végén kérte, hogy a Testület intézkedjen az eljárás megszüntetése iránt, és jelezte, hogy igényt tart az igazoltatást végző bocsánatkérésére a nem megengedett hangnem, valamint a személyi szabadság korlátozásával való fenyegetés miatt. A panaszos végül utalt rá, hogy a lakóhelye szerint illetékes rendőrkapitánysággal szemben polgármesteri tisztsége miatt „bejelenti összeférhetetlenségét, és kéri az ügy áthelyezését másik rendőrkapitányságra”.

2) Az előadó testületi tag 2013. szeptember 27-én levelet küldött a panaszos részére, melyben részletes tájékoztatást nyújtott számára a Testület hatáskörével kapcsolatban, és tudomására hozta, hogy beadványa nem minősül a szabálysértési eljárásban előterjesztett fellebbezésnek. Az előadó testületi tag a panaszos beadványában tett utalások miatt a panaszost arról is tájékoztatta, hogy a Testület és a rendőrség előtti panasz eljárás egymással alternatív viszonyban áll, és kérte, hogy amennyiben nem a Testület eljárását részesíti előnyben, erről szóló nyilatkozatát haladéktalanul juttassa el a Testület részére. Ezen túlmenően az előadó a panaszost beadványának pontosítására is felhívta.

3) A panaszos aláírt panasz-kiegészítésében kifejtette, hogy a rendőr az autó bal oldalsó ablakából kezét kitette, amikor jelzett neki, de mozdulatát semmilyen határozott, felismerhető karjelzésnek nem lehetett tekinteni. A panaszos véleménye szerint a rendőr akkor találta ki, hogy alkoholszondát alkalmaz, amikor az Ő általa állított szabálysértést nem tudta indokolni.

A panaszos a szondáztatást nem utasította el, csak az indokolást, „hogy akkor nézzük ezt is”. A rendőr a helyszínen a panaszossal egy nyomtatványt íratott alá, melynek tartalmát a panaszos nem ismeri. Amikor a panaszos rákérdezett, hogy ez mi, és miért kell aláírnia, akkor újból nem tudta megismételni a szabálysértés tényét. A panaszos tartva a további felesleges zaklatástól, bekarikázta a „nem ismerem el” szöveget és aláírta a nyomtatványt. A panaszos szerint a nyomtatvány személyes adatait tartalmazhatta, mert arra írta rá dokumentumaiból. A panaszos a panasz-kiegészítés megfogalmazásának napjáig sem szerzett arról tudomást, hogy milyen szabálysértés miatt indult, illetve indult-e egyáltalán eljárás.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) 2013. december 2-án kelt levelében a C.-i Rendőrkapitányság vezetője tételesen válaszolt az előadó testületi tag kérdéseire.

2013. szeptember 23-án az egyik városi általános iskola szervezésében a gyermekek környezettudatos és egészséges életmódjának fejlesztése érdekében egy községi tanyához szerveztek kirándulást. A kirándulás keretében az általános iskola alsó és felső tagozata, hozzávetőleg 500 fő kerékpárral közlekedve kereste fel az említett, kulturális rendezvények szervezésével foglalkozó tanyát. A tanya épülete a város és a község közigazgatási határán a ... számú út mellett fekszik. A kerékpáros konvoj elején és végén a polgárőrség és a rendőrség gépjárműveivel került sor a gyermekek kísérésére a balesetek megelőzése érdekében. A 4-es számú főúton mellett a gyerekek egymást összevárták, majd a főúton a rendőrök átsegítették őket. Ezt követően a ... számú úton haladtak tovább és ott kb. 15 perc kerékpározást követően úti céljukat elérve letértek. A kerékpáros konvoj szakaszolására (haladásuk során rövid ideig tartó várakozásra) nem került sor, figyelemmel arra, hogy a forgalom bár lassan, de folyamatosan haladt, illetőleg a forgalom rövid ideig tartó korlátozására került sor. A helyszínen intézkedő rendőrök az alternatív közlekedési útvonal tekintetében a szükséges felvilágosítást megadták. A ... számú és a ... számú útvonalak kereszteződésétől, gépjárművel néhány perc távolságra lévő ... számú főközlekedési útvonal jól járható volt, ahol kis kitéréssel a közlekedés zavartalanul folytatódhatott. A rendőri segítségnyújtás alapvető feladata a kerékpárokkal bizonytalanul közlekedő és az úttest menetirány szerinti jobb oldalát elfoglaló kerékpárral közlekedő gyermekek közlekedésbiztonságának ellenőrzése volt.

A 4-es számú főútvonalon történő forgalomkorlátozást követően a kerékpáros oszlopmenet végén haladó, a polgárőrség által használt gépjármű mögé sorolt be a megkülönböztetett jelzéssel ellátott szolgálati gépjármű. A gépjármű megkülönböztető fényjelzést használva a menetirány szerinti jobboldali sáv bal széléhez (a felezővonalhoz) húzódva kísérte a menetet.

A megkülönböztető jelzést használó gépjármű mögött haladva a ... forgalmi rendszámú gépjármű vezetője több alkalommal is használta a kürtjét, majd kezében tartva mobiltelefonját, áthaladt a menetirány szerinti bal oldali forgalmi sávba, a szolgálati gépjármű mögött, és azt megkísérelte megelőzni, oly módon, hogy az előzés feltételei nem álltak fenn.

A szolgálati gépjárműben utasként tartózkodó rendőrjárőr jobb kezével, a gépkocsi ablakából kihajolva, az úttest széle felé mutató többszöri karhajlítással utasította a mögötte haladó gépjárművet a menetirány szerinti jobb oldali forgalmi sávba történő besorolásra, a balesetveszély megelőzése érdekében. Ennek eredménytelensége miatt a szolgálati gépjárműre felszerelt kihangosító berendezésen keresztül szóban is felhívta a gépjármű vezetőjét arra, hogy a menetirány szerinti jobb oldali forgalmi sávban haladjon tovább. A közlekedésrendészeti intézkedésre azért került sor, mert a panaszos a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 3. §-ának (2) bekezdése, illetve a 34. § (1) bekezdés e) pontja alatt rögzített szabályokat megszegte.

A rendőri intézkedésre az intézkedési kötelezettség teljesítése keretében került sor. A panaszost a rendőr az 1994. évi XXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) a) pontja alapján igazoltatta. A helyszíni intézkedés során a gépjárművezetővel szemben az intézkedő rendőrök légalkohol-mérő készüléket alkalmaztak, az Rtv. 44. §-ának (1) bekezdése alapján. A helyszínen az intézkedő rendőr szabálysértési nyilatkozatot töltött ki, amelyben az intézkedés alá vont személy szabálysértési felelősségét nem ismerte el. Ezt a nyilatkozatot a helyszínen a rendőr nem bocsátotta a panaszos rendelkezésére, mivel azt a szabálysértési feljelentés mellékleteként a szabálysértési hatóság részére küldte meg. A szabálysértési eljárásban az eljárás alá vont személynek jogában áll valamennyi irat megtekintése, így a helyszínen kitöltött nyilatkozatot is megtekintheti, valamint arról másolatot kérhet.

Az intézkedés során az elkövetett szabálysértések tekintetében az intézkedő rendőr megnevezte azt a jogszabályhelyet, amely alapján a szabálysértési felelősség megállapítható. A panaszos a szabálysértési nyilatkozaton nem kérte a hivatkozott jogszabályhely rögzítését. A kapitányságvezető levelében ezen a ponton a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. tv. (a továbbiakban: Szabs. tv.) 224. §-ának (1) bekezdését, illetve 218. §-át idézte.

A panaszos a forgalmi engedély hiányát elismerte, azt átadni nem tudta, szabálysértési felelősségét ugyanakkor nem ismerte el mulasztása miatt. A panaszos közölte, hogy jogi felvilágosítás végett telefonálni óhajt, de indulatos viselkedése miatt felmerült annak lehetősége, hogy az intézkedés törvényes célját ezzel tovább akadályozza, ezért számára ezt csak az intézkedés befejezését követően tettek lehetővé. A panaszosnak a rendőrök kárt nem okoztak, az általa a rendőri intézkedésről felvett képanyagot nem semmisítették meg, de közzétételéhez nem járultak hozzá. A rendőri intézkedés során a gépjárművezető agresszív gesztusai, szóhasználata és viselkedése miatt, valamint a helyszínt elhagyni szándékozó és a rendőri intézkedés alól magát kivonni igyekvő magatartása miatt az intézkedő rendőr felhívta figyelmét arra, hogy aki a jogszerű rendőri intézkedésnek nem tesz eleget, szabálysértést követ el. A szabálysértés továbbfolytatása esetén személyes szabadságának korlátozására, valamint kényszerítő eszköz alkalmazására is sor kerülhet. A helyszíni intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, a panaszos személyes szabadságát intézkedéssel nem korlátozták – az intézkedő rendőr a jogszerű kényszerintézkedés kilátásba helyezésével igyekezett az intézkedést a lehető legkisebb érdeksérelemmel végrehajtani.

A helyszínen 2 rendőr működött közre az intézkedés foganatosításában – egyikük az intézkedést foganatosította, a másik rendőr pedig a közlekedési viszonyokat is szem előtt tartva biztosította az intézkedést. Az intézkedés alá vont személy esetleges ellenállására vonatkozó konkrét figyelmeztetés nem hangzott el, de az említett jogi felvilágosítást a rendőr

kellően kihangsúlyozva mondta el, mert a panaszos magatartásából arra lehetett következtetni, hogy személyes szabadságot korlátozó intézkedésre, illetve kényszerítő eszköz alkalmazására is szükség lehet.

A helyszíni intézkedést követően az intézkedő rendőrök szabálysértési feljelentést tettek a panaszossal szemben. A szabálysértési eljárást a N.-i Rendőrkapitányság folytatja le, az eljárás azonban jogerősen még nem fejeződött be.

A helyszínen intézkedő rendőrök tájékoztatták a panaszost a tekintetben, hogy vele szemben szabálysértési eljárás megindítását kezdeményezik (szabálysértési feljelentéssel élnek), figyelemmel arra, hogy szabálysértést követett el, és mivel felelősségét nem ismerte el a helyszínen, helyszíni bírság kiszabására nem nyílt lehetőség. A panaszost arról is tájékoztatták, hogy fix összegű bírsággal sújtandó szabálysértést követett el. Ilyen esetben a szabálysértési törvény kötelezővé teszi a magasabb összegű bírság kiszabását, amennyiben a kiszabásra nem a helyszínen, hanem szabálysértési eljárásban kerül sor. A rendőrök tájékoztatták továbbá az intézkedés alá vont személyt jogorvoslati lehetőségeiről.

2) A Testület rendelkezésére állt továbbá a szabálysértés tényét rögzítő formanyomtatvány. A nyomtatvány a panaszos személyes adatain túlmenően rögzítette az elkövetés helyét és idejét. A cselekmény rövid leírásánál annyi szerepel, hogy a panaszos a megkülönböztető fényjelzést használó szolgálati gépjármű után haladt, de azt többször megkísérelte megelőzni, folyamatosan kézben tartott mobiltelefont használt, forgalmi engedélye pedig nem volt nála. A nyomtatvány szerint a panaszos a szabálysértés elkövetését nem ismerte el.

III.

1) A panaszos beadványában előadottak kapcsán a Testületnek elsőként saját hatáskörét kellett vizsgálnia.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,
bb) a belső bűnmegelőzési és büntelítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
bírálja el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület szükségesnek látja rögzíteni, hogy nem szabálysértési hatóság, így hatáskör hiányában nem vizsgálhatja, hogy a panaszos a terhére rótt szabálysértést elkövette-e, vagy sem, illetve a panaszossal szemben megindult szabálysértési eljárás megszüntetésére sincs lehetősége.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes és részrehajlásmentes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, valamint XXVII. cikk (1) bekezdésében garantált szabad mozgáshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) Beadványában a panaszos kifogásolta, hogy az intézkedő rendőrök a közúti forgalmat indokolatlanul korlátozták.

A panaszos állítása szerint az intézkedés napján a ... számú főutat két rendőr zárta le, kb. 200 kerékpáros közlekedése miatt. A beadványban a panaszos kifejtette, hogy nagyjából 20 percen keresztül, hol tömegesen, hol szállingózva jöttek a biciklisek. Véleménye szerint a közlekedés zavartalanságának biztosítása érdekében az alsórendű útról érkező kerékpárosoknak rendőri segítséggel be kellett volna várniuk egymást és rövid időre lezárni az út forgalmát. A panaszos emlékei szerint a várakoztatásnak és a reggeli nagy forgalomnak köszönhetően ekkorra már mindkét irányban 2-2 km kocsisor torlódott össze.

A fentiekkel kapcsolatban a Testület az Rtv. alábbi szakaszaira látja szükségesnek utalni.

Az Rtv. 37. §-ának a) pontja kimondja, hogy a rendőr az önveszélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében megteszi a veszélyhelyzet elhárításához, megszüntetéséhez haladéktalanul szükséges, a feladatkörébe tartozó intézkedéseket.

Az Rtv. 44. §-ának (1) a) pontja alapján továbbá a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közúti forgalmat irányíthatja, korlátozhatja, illetve szüneteltetheti.

A Testület szükségesnek látja továbbá felhívni az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdését, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület rendelkezésére bocsátott rendőrségi iratokból a forgalom korlátozásának indokával kapcsolatban a következőkre derült fény.

Az intézkedés napján a közeli általános iskola szervezésében az iskola tanulói egy község külterületén lévő tanyához mentek kirándulni. A kirándulás keretében az általános iskola alsó és felső tagozata kerékpárral közlekedve kereste fel az említett tanyát. A kirándulás hozzávetőleg 500 főt érintett. A tanya épülete a város és a község közigazgatási határán a ... számú út mellett fekszik. A kerékpáros konvoj elején és végén a polgárőrség és a rendőrség gépjárműveivel került sor a gyermekek kísérésére a balesetek megelőzése érdekében. A ... számú főúton mellett a gyerekek egymást összevárták, majd a főúton a rendőrök átsegítették őket. Ezt követően a ... számú úton haladtak tovább és ott kb. 15 perc kerékpározást követően úti céljukat elérve letértek. A kerékpáros konvoj szakaszolására (haladásuk során rövid ideig tartó várakozásra) nem került sor, figyelemmel arra, hogy a forgalom bár lassan, de folyamatosan haladt, illetőleg a forgalom rövid ideig tartó korlátozására került sor. A helyszínen intézkedő rendőrök az alternatív közlekedési útvonal tekintetében a szükséges felvilágosítást megadták. A ... számú és a ... számú útvonalak kereszteződésétől, gépjárművel néhány perc távolságra lévő ... számú főközlekedési útvonal jól járható volt, ahol kis kitérővel a közlekedés zavartalanul folytatódhatott. A rendőri segítségnyújtás alapvető feladata a kerékpárokkal bizonytalanul közlekedő és az úttest menetirány szerinti jobb oldalát elfoglaló kerékpárral közlekedő gyermekek közlekedésbiztonságának ellenőrzése volt.

A Testület álláspontja szerint a forgalom korlátozását eredményező rendőri intézkedés indokául az Rtv. 37. §-ának a) pontja szolgált. A rendőrök a konkrét esetben egy a személyeket fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében tették meg a veszélyhelyzet elhárításához szükséges intézkedéseket. A Testület álláspontja szerint az általános iskoláskorú gyermekek főúton való kerékpáros közlekedése mindenképpen olyan helyzet, amely a gyermekek testi épségének veszélyét hordozza magában. E veszély elhárítása a gyermekek közlekedésének rendőri biztosítása által teljes mértékben lehetséges volt.

Az Rtv. 44. §-ának (1) a) pontja a forgalom korlátozásának közvetlen jogalapját is megteremti: az Rtv. hivatkozott szakasza lehetővé teszi, hogy az intézkedő rendőr a közúti forgalmat közlekedésrendészeti feladatának ellátása során korlátozza.

A fentiek alapján a Testület meggyőződött róla, hogy az intézkedő rendőrök megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában korlátozták a közúti közlekedést.

Ugyanakkor a Testület hangsúlyozza, hogy a forgalomkorlátozás lehetősége feltételhez kötött: az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdésében rögzített arányossági klauzula szerint a rendőri intézkedés szerint nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával, melyből következik, hogy a közúti forgalom korlátozása csak a legitim cél (a gyermekek testi épségének védelme) érdekében szükséges legrövidebb idővel volt megvalósítható.

A panaszbeadvány és a rendőrségi iratok között a korlátozás időtartama tekintetében releváns eltérés nem mutatható ki: a panaszbeadvány szerint a panaszosnak kb. 20 percen keresztül kellett várakoznia, míg a kapitányságvezető szerint a gyerekek 15 perc elteltével tértek le az útról, elérve céljukat.

A Testület a kerékpárral közlekedő gyermekek számát illetően a kapitányságvezető válaszában rögzített 500 főt tekintette irányadónak, figyelemmel arra, hogy a rendőrkapitányságnak az előre megszervezett biztosítási intézkedéssel érintett személyek számáról tudomása volt, az pedig kevésbé valószínű, hogy a panaszos az előtte nagy

tömegben elhaladó gyermekek számát pontosan meg tudta volna becsülni. A rendőrségi dokumentumok szerint a ... számú főút mellett a gyermekek egymást összevárták, hogy a közúti közlekedés korlátozása a szükséges legrövidebb ideig tartson.

A Testület ezzel kapcsolatban arra a következtetésre jutott, hogy 500, feltehetően valóban bizonytalanul kerékpározó gyermek biztonságos áthaladásának és lekanyarodásának garantálása érdekében a közúti közlekedésben okozott 15-20 perces fennakadás nem olyan korlátozás, melyet aránytalannak lehetne tekinteni. Álláspontjának kialakításakor a Testület elsősorban arra a körülményre volt figyelemmel, hogy a várakozás a forgalomkorlátozással érintett autósok számára legfeljebb kellemetlen idővesztéséget okozhatott, a gyermekek testi épségének védelme szempontjából azonban elengedhetetlen volt.

Mindezek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos mozgásszabadsághoz való jogát a rendőrök megfelelő joggal korlátozták, ezért az nem szenvedett sérelmet.

2) Ezt követően a Testület a panaszossal szemben fogantatosított közlekedésrendészeti intézkedés jogalapjával és annak körülményeivel foglalkozott.

Beadványában a panaszos leírja, hogy mivel az útviszonyok jók voltak, ő előzésbe kezdett. A sor végén haladó rendőr ezt látván kihúzódott a panaszos elé, és besorolásra utasította, ujjainak félreérthető mozdításával. A rendőrrjárőr kis idővel később egyszer csak megállt, és megállásra kényszerítette a panaszost is. A panaszost közlekedésrendészeti intézkedés alá vonták.

A Testület ezzel kapcsolatban utal az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése, amely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Az Rtv. 29. §-ának (1) a) pontja alapján továbbá a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. Az Rtv. 44. §-ának (1) b) pontja arról is rendelkezik, hogy a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen ellenőrizheti.

A KRESZ 3. §-ának (2) bekezdése szerint a gépkocsi vezetője menet közben kézben tartott mobil rádiótelefont nem használhat.

A KRESZ 6. §-ának (2) bekezdése szerint, ha a rendőr a forgalmat nem útkereszteződésben irányítja a járművek megállítására

aa) karjának vagy fehér szegélyű piros tárcsának függőleges feltartásával, piros vagy fehér fény körforgatásával, illetőleg síppal ad jelzést,

ab) menet közben a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból, illetve motorkerékpárról ad jelzést, karjának, fehér szegélyű piros tárcsának, piros vagy fehér fényű

lámpának fel-le mozdításával, illetőleg hangszórón vagy a megállásra felhívó szövegű felirattal;

b) a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból vagy motorkerékpárról, illetőleg rendőrségi helikopterről hangszórón keresztül adott, a követendő közlekedési magatartásra vonatkozó utasításának megfelelő módon kell az úton közlekedő jármű vezetőjének eljárnia.

A KRESZ 34. §-ának (1) e) pontja az előzés szabályait fejt ki részletesen: Előzni abban az esetben szabad, ha a vezető az előzés befejezése után a járművel a megelőzött jármű elé, annak zavarása nélkül vissza tud térni.

Ugyanezen jogszabály 42. §-ának (1) bekezdése szerint a megkülönböztető jelzéseket (villogó kék fényjelzést és szirénát vagy váltakozó hangmagasságú más hangjelzést) használó gépjármű, illetőleg minden ilyen gépjárművekkel kísért (közrefogott) zárt csoportban haladó, megkülönböztető fényjelzést használó gépjármű részére minden járművel, minden helyzetben elsőbbséget kell adni, és akadálytalan továbbhaladását — félrehúzóással és a szükséghez képest megállással — lehetővé kell tenni. A (3) bekezdés kimondja, hogy megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművet előzni tilos. Az ilyen gépjármű mögött a követési távolságot úgy kell megválasztani, hogy az ne járjon a közlekedés többi résztvevőjének zavarásával.

A 49. § (1) bekezdése szerint pedig a gépjármű megkülönböztető jelzéseket adó berendezéseit csak abban az esetben szabad működtetni, ha a feladat sürgős ellátása, a személy-, élet- és vagyonbiztonság, továbbá a védett személyek és kíséretük biztonsága érdekében az szükséges, és a forgalmi viszonyok azt indokoltá teszik.

Végül pedig a Testület utal a Szabs. tv. 224. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint, aki a KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217–222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

A kapitányságvezető nyilatkozatában a következő állításokat fogalmazta meg. A főútvonalon történő forgalomkorlátozást követően a kerékpáros oszlopmenet végén haladó, a polgárőrség által használt gépjármű mögé sorolt be a megkülönböztetett jelzéssel ellátott szolgálati gépjármű. A gépjármű megkülönböztető fényjelzést használva a menetirány szerinti jobboldali sáv bal széléhez (a felezővonalhoz) húzóva kísért a menetet. A megkülönböztető jelzést használó gépjármű mögött haladva az autóját vezető panaszos több alkalommal is használta a kürtjét, majd kezében tartva mobiltelefonját, áthaladt a menetirány szerinti bal oldali forgalmi sávba, a szolgálati gépjármű mögött, és azt megkísérelte megelőzni, oly módon, hogy az előzés feltételei nem álltak fenn. A szolgálati gépjárműben utasként tartózkodó rendőrről jobb kezével, a gépkocsi ablakából kihajolva, az úttest széle felé mutató többszöri karhajlítással utasította a mögötte haladó gépjárművet a menetirány szerinti jobboldali forgalmi sávba történő besorolásra, ezzel utasította szabályos közlekedésre a balesetveszély megelőzése érdekében. Ennek eredménytelensége miatt a szolgálati gépjárműre felszerelt kihangosító berendezésen keresztül szóban is utasította a gépjármű vezetőjét arra, hogy a menetirány szerinti jobboldali forgalmi sávban haladjon tovább. A közlekedésrendészeti intézkedésre azért került sor, mert a panaszos a KRESZ 3. §-ának (2) bekezdése, illetve a 34. § (1) bekezdés e) pontja alatt rögzített szabályokat megszegte.

A rendőri intézkedésre az intézkedési kötelezettség teljesítése keretében került sor. A panaszost a rendőr az Rtv. 29. §-ának (1) a) pontja alapján igazoltatta.

a) A közlekedésrendészeti intézkedés jogalapjával kapcsolatban a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

A rendelkezésre álló adatok szerint a panaszos megállítására kifejezetten azért került sor, mert a rendőrök észlelték, hogy a panaszos a KRESZ 3. §-ának (2) bekezdése, illetve a 34. § (1) bekezdés e) pontja alatt rögzített szabályokat megszegte.

Mivel azonban az Rtv. 44. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében a rendőrség a járműhasználat szabályszerűségét, valamint az okmányokra vonatkozó előírások megtartását minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – ellenőrizheti, a Testület megállapította, hogy a rendőrség megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában járt el akkor, amikor a panaszossal szemben közlekedésrendészeti intézkedést foganatosított. Az intézkedés kezdeményezése így a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát nem sértette.

A Testület ugyanakkor felhívja a figyelmet, hogy az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni, vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Tehát amennyiben az ellenőrzést végző rendőrök valóban észlelték a panaszos szabálysértő cselekményét, nem csupán jogosultak voltak őt megállítani, hanem az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére való tekintettel az intézkedés lefolytatása kötelességük is volt.

Tekintettel arra, hogy a Testület az intézkedés jogalapját az Rtv. 44. § (1) b) pontja alapján a fentiekben már igazoltnak találta, az intézkedési kötelezettség esetleges fennállásának elkülönített vizsgálatát mellőzte.

A panaszos igazoltatásával kapcsolatban a Testület utal rá, hogy az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Tekintettel arra, hogy az Rtv. idézett szakasza a közlekedésrendészeti ellenőrzést kifejezetten az igazoltatás lehetséges indokaként emeli ki, a Testület megállapította, hogy az igazoltatás is megfelelő jogalappal történt, ezért az a panaszos személyes adatok védelméhez való jogát nem sértette.

b) A Testület az alábbiakban vizsgálta, milyen okból és milyen módon utasították a panaszost besorolásra.

Az érintett rendőrkapitányság vezetője által előadottak szerint a panaszos a szolgálati gépjármű mögött áthaladt a menetiránya szerinti bal oldali forgalmi sávba és azt megkísérelte megelőzni, oly módon, hogy az előzés feltételei nem álltak fenn. A szolgálati gépjárműben tartózkodó rendőrijárőr ezt észlelve jobb kezével, a gépkocsi ablakából kihajolva, az úttest széle felé mutató többszöri karhajlítással utasította a mögötte haladó gépjárművet a menetirány szerinti jobb oldali forgalmi sávba történő besorolásra, a balesetveszély megelőzése érdekében. Ennek eredménytelensége miatt a szolgálati gépjárműre felszerelt

kihangosító berendezésen keresztül szóban is utasította a gépjármű vezetőjét arra, hogy a menetirány szerinti jobb oldali forgalmi sávban haladjon tovább.

A panaszos beadványában maga is leírja, hogy a rendőri intézkedés megkezdése előtt előzésbe kezdett, arra azonban nem tér ki, hogy a manőver a megkülönböztető jelzést használó szolgálati gépjárművet érintette. Tekintettel arra, hogy a rendőrkapitányságról érkezett tájékoztatás részletesen leírja, hogy a panaszos kit és milyen módon akart megelőzni, a panaszos pedig az előzés pontos körülményeit nem írja le beadványában, a Testület nem látott okot arra, hogy kétségbe vonja a rendőrkapitányság vezetője által előadottakat az utasítás indokára nézve.

A leadott jelzéssel kapcsolatban ugyanakkor a panaszos és az érintett rendőrkapitányság állításai gyökeresen különböztek. A panaszos álláspontja szerint a rendőr őt egy nehezen értelmezhető kézmozdulattal utasította besorolásra, míg a kapitányságvezető határozott karjelzés leadásáról számol be, illetve azt is rögzíti, hogy a panaszost a kihangosító berendezésen keresztül szóban is besorolásra utasították.

A KRESZ 6. §-ának (2) bekezdése részletesen leírja, hogy a rendőr milyen jelzést adhat le a járművek megállításkor, amennyiben a forgalmat nem útkereszteződésben irányítja. A bekezdés b) pontja a megállítási módja mellett arra is kitér, hogy a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból hangszórón keresztül adott, a követendő közlekedési magatartásra vonatkozó utasításának megfelelő módon kell az úton közlekedő jármű vezetőjének eljárnia. A kapitányságvezető által előadottak a (2) bekezdés b) pontja alatti esetnek maradéktalanul megfeleltek, hiszen a rendőr a panaszost hangszóróval utasította besorolásra, végképp egyértelművé téve ezzel a korábban leadott karjelzést.

Tekintettel azonban arra, hogy a besorolásra utasítás módját illetően a rendőrkapitányság és a panaszos előadása között ellentmondás feszül, melynek megnyugtató feloldására alkalmas bizonyíték a Testületnek nem állt rendelkezésére, a Testület kénytelen volt arra a következtetésre jutni, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

3) A panaszos véleménye szerint vele szemben retorziós indokkal alkalmazták az alkoholszondát.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés c) pontja szerint továbbá a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során „a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételeivel vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti”.

Az Rtv. 44. § (2) bekezdésének c) pontja a légzésminta vételéhez a közlekedésrendészeti jellegű ellenőrzésen kívül különösebb feltételt nem állít, hiszen a bűncselekmény,

szabálysértés vagy közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúját kizárólag a vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon történő egyéb mintaadáshoz kívánja meg. Ennek alapján rögzíthető, hogy az intézkedő rendőrök megfelelő joggal bírtak a panaszos alkoholteszteres vizsgálatához.

A panaszos ugyanakkor beadványában a szonda alkalmazásának jogalapját nem vitatta, hanem arra hívta fel a figyelmet, hogy az alkoholszonda használata nem történhet az intézkedés alá vont személy megleckéztetése érdekében, retorziós indokkal. A kapitányság vezetője szerint ugyanakkor a panaszos előadásával szemben a rendőrök mindössze az Rtv. 44. §-ának (1) bekezdése alapján, a közlekedésrendészeti ellenőrzés részeként alkalmazták a tesztet.

Mivel a rendelkezésre álló adatok alapján nem lehetett megnyugtatóan tisztázni, hogy az intézkedő rendőrök az alkoholszondát milyen okból alkalmazták a panaszossal szemben, a panaszos részrehajlásmentes intézkedéshez fűződő jogának sérelme nem volt megállapítható.

4) A panaszos egy sor, a részére nyújtott tájékoztatáshoz kapcsolódó sérelmet is előadott panaszában.

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr nem tájékoztatta őt megfelelően az elkövetett szabálysértés tényéről, a helyszínen kitöltött nyomtatványt nem olvashatta el, és hiába kérte, hogy a rendőr a vonatkozó jogszabályok számát és az intézkedés jogszabályi hivatkozásait rögzítse a feljelentésben.

A Testület a fentiekkel kapcsolatban ismételten hivatkozik az Rtv. 2. §-ának korábban már idézett (1) bekezdésére, illetve rögzíti, hogy az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Testület a panaszos fenti sérelmeivel kapcsolatban kérdéseket tett fel az érintett rendőrkapitányságnak, melyekre a következő válaszokat kapta. A kapitányságvezető szerint a helyszínen az intézkedő rendőr szabálysértési nyilatkozatot töltött ki, amelyben az intézkedés alá vont személy szabálysértési felelősségét nem ismerte el. Ezt a nyilatkozatot a helyszínen a rendőr nem bocsátotta a panaszos rendelkezésére, mivel azt a szabálysértési feljelentés mellékleteként a szabálysértési hatóság részére küldte meg. A kapitányságvezető emellett ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a szabálysértési eljárásban az eljárás alá vont személynek jogában áll valamennyi irat megtekintése, azokról pedig másolatot is kérhet. Az intézkedő rendőr a helyszínen megnevezte azt a jogszabályhelyet, amely alapján a panaszos szabálysértési felelőssége megállapítható volt. A kapitányságvezető álláspontja szerint a panaszos a szabálysértési nyilatkozaton nem kérte a hivatkozott jogszabályhely rögzítését. A helyszíni intézkedést követően az intézkedő rendőrök szabálysértési feljelentést tettek a panaszossal szemben. A járőrök a helyszínen a panaszos figyelmét arra is felhívták, hogy vele szemben szabálysértési eljárás megindítását kezdeményezik (szabálysértési feljelentéssel élnek), tekintettel arra, hogy szabálysértést követett el, és mivel felelősségét nem ismerte el a helyszínen, helyszíni bírság kiszabására nem nyílt lehetőség. A panaszos a várható bírságösszegekről is tájékoztatták.

A fentiekkel kapcsolatban a Testület a következőket látja szükségesnek leszögezni.

Önmagában abból a körülményből, hogy a panaszos a nyomtatványból nem kapott saját példányt, nem lehet arra következtetni, hogy a panaszos az intézkedéssel kapcsolatban nem kapott volna megfelelő tájékoztatást. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény végrehajtásával kapcsolatos rendelkezésekről, valamint ahhoz kapcsolódó egyes rendeletek módosításáról szóló 22/2012. (IV. 13.) BM rendelet 22. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a csekkszelvénnel együtt a helyszíni bírságról szóló nyomtatvány másolati példányát is át kell adni az eljárás alá vont személynek. Ugyanakkor jelen esetben a panaszossal szemben helyszíni bírság kiszabására nem került sor, mivel a panaszos a szabálysértés elkövetését nem ismerte el, ezért vele szemben feljelentés megtétele vált szükségessé. A járőrök a helyszínen a rendőrkapitányság számára egy nyomtatványt töltöttek ki, abból a célból, hogy az észlelt szabálysértés adatainak rögzítésével a feljelentés megfogalmazását a későbbiekre nézve megkönnyítsék. A nyomtatvány szövegszerűen ismerteti a panaszos által elkövetett szabálysértéseket, illetve azon a panaszos aláírásával jelölte, hogy a szabálysértés elkövetését nem ismeri el. Mivel olyan jogszabály nincs hatályban, amely előírja, hogy ezen nyomtatványból a panaszos részére a helyszínen másolatot kellett volna kiadni, a rendőrök ennek mellőzésével nem követtek el mulasztást.

A panaszos sérelmezte továbbá, hogy a rendőr kérésére sem vezette rá a „feljelentésre” az általa elkövetett cselekmények jogszabályi hivatkozásait. Noha a rendőrök cáfolták, hogy a panaszos ilyen kéréssel ált volna elő, a fentiek alapján a Testület felhívja a figyelmet, hogy a rendőröknek ilyen kötelezettséget előíró jogi rendelkezés hiányában nem lett volna feladatuk a panaszos kérését teljesíteni, különös tekintettel arra, hogy a dokumentum szövegszerűen precízen rögzíti az elkövetett szabálysértéseket, ráadásul a feljelentést csak később, a rendőrkapitányságon készítették el.

A fentiekben túlmenően ugyanakkor a panaszos általánosságban elégtelennek minősítette a részére szóban nyújtott tájékoztatást, ezt azonban a rendőrkapitányság határozottan tagadta, és részletesen ki is fejtette, pontosan hogyan oktatták ki a panaszost az általa elkövetett cselekmények szabálysértő jellegéről. Olyan bizonyíték azonban, amely a két fél egymással ellentétes előadása nyomán felmerülő ellentmondást tisztázni tudta volna nem merült fel a Testület eljárása során.

A tájékoztatással összefüggésben tehát a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

5) A panaszos kérte, hadd telefonáljon jogász ismerősének, ezt azonban a rendőr kategorikusan megtiltotta neki. A Testület az alábbiakban a panaszos ezen sérelmével foglalkozott.

A Testület ezzel összefüggésben az Rtv. korábban már felhívott 2. § (1), 24. § (1) bekezdésén túl hivatkozik továbbá az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Emellett továbbá az Rtv. 13. §-ának (3) bekezdése értelmében, ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

A Testület a mobiltelefonokkal kapcsolatos rendőrségi gyakorlatot a következőképpen értékeli. Olyan esetekben, amikor a rendőri intézkedés célját veszélyezteti, ha az intézkedés alá vont személy mobiltelefonon ellenőrizetlenül lép kapcsolatba valakivel (pl. nem zárható ki, hogy bűntársát értesíti a gyanú szerint tetten ért elkövető), úgy az Rtv. 13. § (3) bekezdése kellő jogalapot biztosít a rendőrnek a telefon (mint az intézkedés eredményes végrehajtását akadályozó tárgy) elvételére, illetve a telefonálás korlátozására.

Ha ilyen körülmény az adott helyzetben nem áll fent, úgy a mobiltelefon használata korlátozásának nincsen jogalapja.

Jelen esetben a rendőrkapitányság valószínűsített olyan körülményt, mellyel összefüggésben a telefonhasználat a rendőri intézkedés célját veszélyeztethette volna. A kapitányságvezető rögzítette, hogy a panaszos valóban telefonon kívánt jogi felvilágosítást kérni ismerősétől, de indulatos viselkedése miatt felmerült annak lehetősége, hogy az intézkedés törvényes célját ezzel tovább akadályozza, ezért számára a telefonhívást az intézkedés alatt valóban nem engedélyezték.

A Testület álláspontja szerint előfordulhat olyan szituáció, hogy az intézkedés alá vont személy indulatos reakciói miatt indokoltan nem engedhető meg a mobiltelefon használata, figyelemmel arra, hogy a telefon akár támadó eszközként is felhasználható. Mivel azonban a panaszos saját maga együttműködőként jellemezte magatartását, a Testület nem tudta feltárni, mennyiben felel meg a rendőrök a panaszos viselkedésére vonatkozó előadása a valóságnak.

Mindezek alapján a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelme a telefonhasználattal összefüggésben nem volt megállapítható.

6) A panaszos állította, hogy a rendőr teljesen indokolatlanul bilincseléssel fenyegette meg, ettől azonban később eltekintett. A beadványból kitűnik, hogy a panaszos az elhangzott tájékoztatást meg nem engedett hangnemen értékeli.

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a szerint továbbá a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fenti szakaszok mellett a Testület ismételtlen kiemeli az Rtv. 2. § (1) bekezdésének fontosságát, és utal rá, hogy jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is elsősorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba

kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházta fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A megküldött iratanyag szerint a panaszost agresszív gesztusai, szóhasználata és viselkedése miatt, valamint a helyszínt elhagyni szándékozó és a rendőri intézkedés alól magát kivonni igyekvő magatartása miatt figyelmeztették, hogy aki a rendőri intézkedésnek nem tesz eleget, szabálysértést követ el. A helyszínen az is elhangzott, hogy a szabálysértés továbbfolytatása esetén személyes szabadságának korlátozására, valamint kényszerítő eszköz alkalmazására is sor kerülhet. A kapitányságvezető tájékoztatása szerint tehát mindössze egy a rendőrök jogi lehetőségeire utaló higgadt közlés hangzott el.

A Testület álláspontja szerint önmagában az a körülmény, hogy az intézkedő rendőrök felhívják az intézkedés alá vont személy figyelmét arra az elvont lehetőségre, hogy az együttműködés megtagadása esetén vele szemben kényszerítő eszközök alkalmazhatók, önmagában alkalmatlan az emberi méltóság megsértésére. A panaszos által sérelmezett esetben a panaszos maga sem állítja, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazására végül sor került volna, sőt, beadványában kifejezetten rögzíti, hogy amikor a figyelmeztetés hatására nyugodtan megállt, a rendőrök a kényszerítő eszköz alkalmazásától elálltak. A rendőrségi dokumentáció ezt annyival egészíti ki, hogy az intézkedő rendőr kifejezetten a jogszerű kényszerintézkedés kilátásba helyezésével igyekezett az intézkedést a lehető legkisebb érdeksérelemmel végrehajtani.

Mindezek alapján a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kényszerítő eszközök alkalmazására vonatkozó tájékoztatással összefüggésben a panaszos emberi méltóságához való joga nem szenvedett sérelmet.

IV.

A Testület mindenekelőtt hatáskörének hiányát állapította meg a panaszos szabálysértési eljáráshoz kapcsolódó panaszaira nézve. A Testület ezt követően kimondta, hogy a panaszos mozgásszabadsághoz való jogát a rendőrök megfelelő joggalalappal korlátozták, ezért az nem szenvedett sérelmet. A rendőrség továbbá megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában járt el akkor, amikor a panaszossal szemben közlekedésrendészeti intézkedést fogatosított, az intézkedés kezdeményezése így a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát nem sértette. A Testület továbbá megállapította, hogy az igazoltatás is megfelelő joggalalappal történt, ezért az a panaszos személyes adatok védelméhez való jogát nem sértette. Mivel a besorolásra adott utasítás pontos módja nem volt tisztázható, ezzel összefüggésben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható. Az alkoholszonda vonatkozásában a panaszos részrehajlásmentes intézkedéshez fűződő jogának sérelme szintén nem volt megállapítható, ahogyan a tájékoztatással és a telefonhasználat megtiltásával összefüggésben a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme sem. Végül pedig a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kényszerítő eszközök alkalmazására vonatkozó tájékoztatással összefüggésben a panaszos emberi méltóságához való joga nem szenvedett sérelmet.

A Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az Rtv. 93. §. /2/ bekezdése alapján az intézkedést fogantatosító szervek vezetőihez áttette.

Budapest, 2014. július 10.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET